

N:o 136.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 23 maj 1908.
— — — — Andra Kammaren den 23 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 35 och 80 §§ i gällande väglag samt en med föranledande af propositionen väckt motion.

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 11 och memorial n:o 12.)

Till Konungen.

Genom proposition af den 6 mars 1908 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagdt förslag till lag om ändrad lydelse af 35 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Detta förslag har af Riksdagen icke i oförändradt skick antagits.

I fråga om förslaget rörande efterbesiktning af länsman och två nämndemän har enskild motionär föreslagit den förändringen, att förrettningen skulle verkställas af länsman allenast. Efterbesiktning förekommer nu enligt praxis i skilda delar af landet.

Den verkställs på olika sätt i olika landsändar, sålunda i vissa vägdistrikt — särskildt i de södra provinserna — med biträde af nämndemän, i andra distrikt af länsmannen ensam eller af fjärdingsman.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 59 Häft. (N:o 136.) 1

Denna olikhet, som är en naturlig följd af skillnaden i klimatiska förhållanden i olika delar af vårt land, sträcker sig jämväl till sättet och tiden för vägarne lagning samt väglagningsmaterialet. Ehuru det sålunda för vissa delar af landet visat sig erforderligt, att nämndemän biträda äfven vid efterbesiktning, synes det Riksdagen dock ej vara nödvändigt att göra en sådan efterbesiktning obligatorisk äfven för de vägdistrikt, där den hittills hållits utan biträde af nämndemän, och ingen olägenhet häraf försports. Det har därför syntts lämpligt, att åt stadgandet beträffande efterbesiktning gifves en sådan affattning, att det endast vinner tillämpning i de orter, där det anses erforderligt, och har Riksdagen därför för sin del beslutat att för de vägdistrikt, som anse det nödvändigt att nämndemän biträda vid efterbesiktning, det skall ankomma på vägstämman att härom besluta.

Då de sålunda af Riksdagen antagna bestämmelserna om efterbesiktning endast under vissa förhållanden skulle komma att tillämpas, har detta föranledt dels omarbetning och dels jämkningar i fråga om formuleringen af 35 §. Det har syntts Riksdagen lämpligt, att efterbesiktningen benämnas formlig efterbesiktning till skillnad från den efterbesiktning, som, ehuru ej i väglagen omnämnd, väl ändå i någon form kommer att bibehållas. Som en följd häraf hafva ändringar äfven vidtagits i 80 §.

Riksdagen har alltså för sin del antagit följande

Lag

*om ändrad lydelse af 35 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891
angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.*

Härigenom förordnas, att 35 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet skola erhålla följande ändrade lydelse:

35 §.

Årligen skall vägsyn hållas af länsman med biträde af två nämndemän. Sådan syn bör förrättas tidigt på våren eller sent på hösten å tid, som antingen redan är eller med afseende på skiljaktiga förhållanden varder, efter landstingets hörande, af Konungens befallningshafvande bestämd för hela länet eller delar däraf.

På vägstämman ankommer att besluta, att, till utrönande af huruvida vid vägsynen befunna brister blifvit afhjälpta, formlig efterbesikt-

ning skall äga rum. Sådan besiktning förättas af länsmannen med samma antal nämndemän som förut sagts.

Kungörelse om vägsyn skall minst åtta dagar före syneförrättningen och, där så ske kan, å två på hvarandra följande söndagar offentliggöras, och bör därvid bestämmas ej mindre dagen och timmen, då den på hvarje ställe tager sin början, än äfven huru stor del af vägen hvarje dag kommer att besiktigas.

Vid vägsyn föres protokoll, hvari antecknas för hvarje vägloft befunna brister i vägunderhållet med angifvande af det sätt för deras afhjälpande, som synemännen finna lämpligast, och det penningbelopp, hvartill kostnaden för bristernas afhjälpande uppskattas; dock att, där formlig efterbesiktning skall äga rum, protokollet vid vägsynen allenast skall innehålla anteckning om bristerna och om lämpligaste sättet för deras afhjälpande.

Underrättelse om de vid vägsynen befunna bristerna och de föreslagna åtgärderna för deras afhjälpande meddelas de väghållningsskyldige genom kungörelse, som skall uppläsas sist å andra söndagen efter syneförrättningens slut eller, om gudstjänst då ej hålles, å först infallande med gudstjänst förenad söndag samt därefter vara tillgänglig å det ställe inom socknen, som för sådant ändamål af kommunalstämma utses; skolande länsmannen därjämte inom samma tid tillställa vägstyrelsen utdrag af kungörelsen, i hvad den rör vid synen befunna brister i det vägunderhåll, som åligger vägkassan. I kungörelsen utsättes viss dag, ej tidigare än åtta dagar från kungörelsens uppläsande, då det åligger väghållare eller vägfogde att hafva bristerna botade vid äfventyr, om sådant underlåtes, af böter enligt 77 §§ samt påföljd därjämte att bristerna emot lega afhjälpas.

Skall formlig efterbesiktning äga rum, intages i kungörelsen föreläggande för väghållare eller vägfogde att till dagen för denna förrätt hafva bristerna botade vid äfventyr, som nyss är sagdt.

Vid formlig efterbesiktning föres protokoll, hvari antecknas för hvarje vägloft kvarstående brister i vägunderhåll och det penningbelopp, hvartill kostnaden för deras afhjälpande uppskattas.

Kan ej för kostnad, som vid vägsyn eller formlig efterbesiktning beräknats, lega af länsmannen under hand åstadkommas, varde arbetet utbudet på offentlig auktion, som hålles af länsmannen och kungöres i sockenkyrkan minst fyra dagar förut. Göres då ej anbud, som af länsmannen pröfvas antagligt, äge han på annat lämpligt sätt besörja om arbetets utförande.

Stanna vid vägsyn eller formlig efterbesiktning förrättningsmännen i olika meningar, gälle hvad de flesta säga. Har hvar sin särskilda mening, gälle länsmannens.

Nämndeman, som biträder vid vägsyn eller formlig efterbesiktning, skall för förrättningen åtnjuta ersättning enligt gällande resereglemente, dock att dagtraktamente ej må beräknas. Den sålunda utgående ersättningen bestrides till hälften ur väggkassan och till andra hälften af statsmedel.

Tillfälliga emellan de årliga vägsynerna uppkomna brister skola, där saken sådant uppskof tåla kan, väghållare eller vägfogde anmanas att inom viss kort tid afhjälpa vid äfventyr som ofvan är nämndt. Försittes den tid, eller är bristen af beskaffenhet att dröjsmål med dess afhjälpare kan medföra våda för vägförande, låte länsmanen ofördröjligen på lämpligt sätt bota skadan.

Kostnad för väglagning, som enligt denna paragraf genom länsmannens föranstaltande utföres, äge han hos vederbörande väghållare eller vägfogde omedelbart uttaga; dock, hvad angår botande af tillfälliga brister, ej till större belopp, än kronofogden, efter granskning af kostnadsberäkningen, godkänner.

80 §.

Den, som med vägstämmans beslut ej nöjes, äge däröfver anföras besvär hos Konungens befallningshafvande inom tid, som nedan sägs; och varde den tid räknad från det sådant tillkännagifvande, att stämman hållits, hvarom i 52 § förmäles, blifvit i väghållningsdistriktets kyrkor uppläst.

I enahanda ordning och inom nedan angifna tid må klagan föras öfver vägdelning och särskilda nämndens uppskattning; skolande besvärs-tiden räknas, där fråga är om vägdelning enligt 45 §, från det klaganden erhållit sådan underrättelse, hvarom i samma paragraf stadgas, samt där besvären afse annan vägdelning eller särskilda nämndens uppskattning, i förra fallet från det kungörelsen om vägdelningens afslutande och i senare fallet från det den i 51 § omförmälda länskungörelse blifvit i distriktets kyrkor uppläst.

I alla ofvannämnda fall skola besvären, vid talans förlust, ingifvas, i mål från Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län inom fyrtiofem dagar och i mål från öfriga orter inom riket inom

trettio dagar, dock att menighet, som klagar, äger åtnjuta femton dagars längre besvärstid.

Finner för pröfning af besvär öfver vägdelning Konungens befallningshafvande, nödigt låta anställa syn, äge Konungens befallningshafvande förordna ojäfvig landtmätare eller annan lämplig person att med biträde af två tillkallade jämväl ojäfvige gode män sådan syn hålla. Kostnaden för förrättningen skall förskjutas af väggkassan, men stannar på den, som vid sakens slut därtill skyldig pröfvas.

Väghållare, som är missnöjd med åläggande vid vägsyn eller med beslut vid formlig efterbesiktning, hvarigenom han förklarats icke hafva ställt sig till efterrättelse honom meddeladt föreläggande att bota brist, äge däröfver föra klagan hos Konungens befallningshafvande, i förra fallet inom femton dagar från den dag, underrättelse om åläggandet blifvit, på sätt i 35 § sägs, i socknens kyrka uppläst, och i senare fallet inom samma tid från den dag, då efterbesiktningen förrättats. Ej må klagan, hvarom nyss är sagdt, verka uppehåll med verkställigheten af åläggande vid vägsyn eller hindra uttagande af kostnad för väglagning i den ordning, hvarom i 35 § sista stycket förmäles, med mindre Konungens befallningshafvande annorlunda förordnar.

Har beslut vid vägsyn eller formlig efterbesiktning fattats i strid mot länsmannens mening, äger denne underställa detsamma Konungens befallningshafvandes pröfning.

Öfver Konungens befallningshafvandes beslut i fråga, som i denna lag omförmäles, må klagan föras i den ordning, som för ekonomimål i allmänhet är stadgad.

Stockholm den 23 maj 1908.

Med undersåtlig vördnad.